

Sammanträdesdatum
2014-04-01

Dnr 2014/148 - 7

§ 97

Svar på motion om att initiera en utredning kring Strå kalkbruk

INLEDNING

Anders Westin (C), Christer Eriksson (C) och Gustaf Eriksson (C) inkom 2014-01-24 med rubricerad motion. Motionärerna föreslår att det initieras en utredning tillsammans med Strå kalkbruks ägare och andra intressenter i syfte att dels påvisa vilka insatser som behöver göras för att miljön ska bli säkrare att vistas i och dels ta fram en enkel plan för hur området ska bevaras och utvecklas i framtiden.

Beredning

Bilaga KS 2014/91/1, motionssvar från kommunstyrelsens ordförande
Bilaga KS 2014/91/2, yttrande från samhällsbyggnadskontoret
Bilaga KS 2014/91/3, motion

Yrkanden

Per-Olov Rapp (S) yrkar
att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar
att anse motionen besvarad.

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad.

Utdrag
kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
		

KOMMUNSTYRELSEN
Per-Olov Rapp

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2014 -03- 26	
Diarienumr	2014/148 Aktilaga 6
Dpb:	

Svar på motion om att initiera en utredning kring Strå kalkbruk

Anders Westin (C), Christer Gustafsson (C) och Gustaf Eriksson (C) inkom den 24 januari 2014 med rubricerad motion. Motionärerna föreslår att det initieras en utredning tillsammans med Strå kalkbruks ägare och andra intressenter i syfte att dels påvisa vilka insatser som behöver göras för att miljön ska bli säkrare att vistas i och dels ta fram en enkel plan för hur området ska bevaras och utvecklas för framtiden.

Samhällsbyggnadskontoret har yttrat sig över motionen.

Samhällsbyggnadskontoret fick in ett ärende om rivningslov i juli 2013. Då byggnaderna inte omfattas av detaljplan behövs inget rivningslov och ansökan behandlades som en rivningsanmälan. Startbesked lämnades in i december 2013 och fastighetsägaren har därmed rätt att påbörja rivningen.

Stadsarkitekten skriver i sitt yttrande att Strå kalkbruk har ett högt kulturhistoriskt värde och är av stor teknikhistorisk betydelse med hänvisning till bl. a. den industriinventeringen som Västmanlands läns museum gjorde 1999. Miljön avspeglar olika produktionsperioder och metoder samt är det enda bevarade industriella kalkbruket i länet och ett av få kvarvarande i landet. Inventeringen påpekar också att restaurering och skyddsföreskrifter är önskvärda.

Inför rivningen utfördes en kulturhistorisk dokumentation som även den tar fasta på de värden miljön fortfarande besitter, trots försämrat skick sedan produktionen i praktiken upphörde under 1990-talet. Dokumentationen beskriver värden kopplade till bland annat den långa kontinuitet som kalkbruket haft. Både som landmärke för Sala och som arbetsgivare och identitetsskapare för Salaborna.

I anslutning till rivningsärendet inkom ett utlåtande angående skicket på centralbyggnaden som användes för att bränna och släcka kalk. Utlåtandet säger att betongstommen är i gott skick, men att byggnadens skal inom kort bör återställas för att byggnaden ska ha ett klimatskal för att förhindra fortsatt nedbrytningsprocess. Den mest akuta åtgärden som behövs enligt utlåtandet gäller det förfallna taket som medför risk för stora personskador.

Kommunstyrelsen

Hösten 2013 skapades en ideell intressegrupp vars syfte är att häva rivningshotet för att sedan utveckla Strå kalkbruk till en multifunktionell mötesplats. Intressegruppen är nu en förening och har antagit ett visionsdokument som visar på en mängd olika aktiviteter som de vill bedriva i lokalerna på området.

Efter motionens inlämnande har kommunstyrelsens ordförande tagit ett antal kontakter och tillsammans med oppositionsråd fört ett antal diskussioner med representanter för intresseförening Låt Strå och ansvarig ägare, platschef för Björka Mineral AB i Sala.

Den ideella föreningen Låt Strå har redogjort för ett visionsdokument som illustrerar byggnadernas och områdets möjligheter att bli en "mångfunktionell mötesplats" över generationsgränserna. Man undersöker möjligheterna till att erhålla olika bidrag samt få sponsorer tillskjuta nödvändiga pengar för att klara av i en första etapp säkerställa byggnaderna och kunna vistas säkert i området. Därtill kommer behovet av inledande investeringar för att göra verksamhet möjlig att bedriva.

Sala kommun har bett Björka Mineral AB avvakta med rivningsåtgärder för att utröna om föreningen kan gå ibland med sina ansträngningar att initialt visa att byggnaderna kan säkras och rivningsbeslut inte behöver genomföras. Till dags dato har Björka Mineral AB tagit stor hänsyn till kommunens begäran.

Kommunen har idag inget intresse av att förvärva byggnader och mark, däremot finns ett starkt framtida intresse att mark finns tillgänglig för att genomföra en nödvändig planfrikorsning, undergång, vid Strå. Vidare har kommunen i ett långsiktigt perspektiv intresse av att utrymme i området finns för ytterligare anlägga ett järnvägsspår på Dalabanan samt utreda möjligheterna till framtida användningsområde för t ex bostäder och rekreation.

I en inlägga till kommunen framhåller VD för Holm Trävaror AB att infart via nuvarande Strås område skulle kunna ta bort järnvägsövergången hos dem och minska den tunga trafiken på Josefsdalvägen och Almgatan.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anse motion besvarad

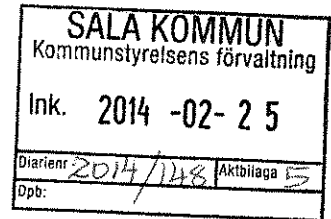
Per-Olov Rapp (S)

Ordförande kommunstyrelsen

BYGG OCH MILJÖ Bilaga KS 2014/91/2

BYGGENHETEN

Dan Ola Norberg, tel. 0224-74 73 41

Yttrande angående att initiera en utredning kring Strå kalkbruk

Ärendet avser: Internremiss om utredning kring Strå Kalkbruk

Fastighet: Stadsskogen 2

Byggenheten har mottagit remisshandlingar angående möjlighet att initiera en utredning kring Strå kalkbruk och dess närområde. Byggenheten vill framföra följande synpunkter.

Ett ärende för rivningslov inkom 2013-07-17. Då byggnaderna inte omfattas av detaljplan och därför inte behöver rivningslov behandlades ansökan vidare som en rivningsanmälan. Startbesked lämnades 2013-12-12 och därmed har fastighetsägaren rätt att påbörja rivningen.

Kulturhistoriska värden

Strå kalkbruk har genom sina kvarvarande byggnader och sin tidigare verksamhet uppnått ett högt kulturhistoriskt värde. I industriinventeringen som Västmanlands länsmuseum gjorde 1999 står skrivet att anläggningen är av stor teknikhistorisk betydelse. Miljön avspeglar olika produktionsperioder och metoder och är det enda bevarade industriella kalkbruket i länet och ett av få kvarvarande i landet. Inventeringen påpekar också att restaurering och skyddsföreskrifter är önskvärda.

Inför rivningen utfördes en kulturhistorisk dokumentation som även den tar fasta på de värden miljön fortfarande besitter, trots nuvarande skick. Dokumentationen beskriver värden kopplade till bland annat den långa kontinuiteten kalkbruket har haft, som landmärke för Sala och som arbetsgivare och identitetsskapare för Salaborna, men även rent teknikhistoriskt då byggnaderna är så pass välbehållna att tidigare funktion och arbetsvillkor är tydligt avläsbara.

Skick

I anslutning till rivningsärendet inkom ett utlåtande angående skicket på byggnad 5 (centralbyggnaden som användes för att bränna och släcka kalk). Utlåtandet säger att betongstommen är i gott skick men byggnadens skal inom kort bör återställas för att byggnaden ska ha ett klimatskal för att förhindra fortsatt nedbrytningsprocess. Den mest akuta åtgärden som behövs enligt utlåtandet gäller det förfallna taket vilket medför risk för stora personskador.

BYGG OCH MILJÖ**Framtid**

Kostnader för att bevara och renovera miljöer som dessa kan ses som en god investering så tillvida att en framtida användning är realistiskt förankrad och utformad så att den kommer kommuninvånarna till nytta. Hösten 2013 skapades en ideell intressegrupp vars syfte är att häva rivningshotet för att sedan utveckla Strå kalkbruk till en multifunktionell mötesplats. Intressegruppen är nu en förening och har antagit ett visionsdokument som visar på en mängd olika aktiviteter som de vill bedriva i lokalerna och på området.

Sammanfattningsvis anser byggenheten att ett säkrande samt bevarande av Strå kalkbruk och en framtida användning som kulturell arena för Salaborna vore en vinst för kommunen, såväl ur den kulturhistoriska som samhällsnyttiga aspekten. Byggenheten tillstyrker därför motionens förslag om att en utredning ska göras för att påvisa vilka insatser som behövs för att miljön ska bli säkrare, och att en enkel plan ska tas fram för hur området kan bevaras och utvecklas.

FÖR BYGG OCH MILJÖ SALA-HEBY

Dan Ola Norberg
Stadsarkitekt

Delges

Ett hållbart val
CENTERPARTIET

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2014 -01- 24	
Diarienum: 2014/148	Aktbilaga 1
Dpb:	

Motion till kommunfullmäktige i Sala kommun

Initiera en utredning kring Strå kalkbruk och dess närområde

Strå kalkbruk är en unik miljö med unika byggnader. De har haft en stor betydelse i Salas (industri) historia men även ur ett nationellt perspektiv. Numera är det den enda bevarade industriella kalkbruket i länet och ett av få i landet.

Ett flertal Salabor och även människor från andra håll i landet har tagit initiativ för att undanröja det rivningshot som ligger över lokalerna. I dagarna föreslås en förening bildas med mål att undanröja rivningshotet och utveckla lokalerna till andra ändamål, tex kulturevenemang mm.

Ett hot som försvårar frågan om andra användningsområden är bl.a. den risk för olyckor som föreligger i lokalerna i dess nuvarande skick.

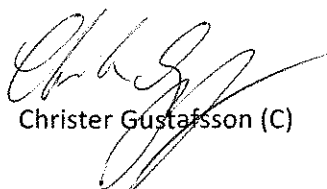
Centerpartiet i Sala kommun anser dock att de idéer och förslag som förts fram i olika sammanhang kring utveckling av området och dess byggnader är så intressanta att förutsättningarna för detta bör utredas.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi att kommunfullmäktige beslutar uppdra till kommunstyrelsen

Att initiera en utredning tillsammans med Strå kalkbruks ägare och andra intressenter i syfte att dels påvisa vilka insatser som behöver göras för att miljön ska bli säkrare att vistats i och dels ta fram en enkel plan för hur området kan bevaras och utvecklas för framtiden.

Sala den 23 januari 2014

Anders Westin (C)

Christer Gustafsson (C)

Gustaf Eriksson (C)